

Prof. zw. dr hab. Mirosław Stec
Uniwersytet Jagielloński
Wydział Prawa i Administracji

**Recenzja w postępowaniu w sprawie nadania dr hab. Katarzynie Kopaczyńskiej -
Pieczeniak tytułu profesora nauk prawnych**

I. Charakterystyka kandydatki do tytułu profesora

Dr hab. Katarzyna Kopaczyńska-Pieczeniak po ukończeniu z wyróżnieniem studiów na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie w 1991 r. została pracownikiem naukowym tej Uczelni i w 2001 r. obroniła na tym Wydziale pracę doktorską pt. „Ustanie członkostwa w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością”, której promotorem był prof. Andrzej Kidyba, a recenzentami prof. Józef Frąckowiak i prof. Maria Poźniak-Niedzielska. W 12 lat później, w r.2013, nadany został przez Radę wskazanego wyżej Wydziału dr Kopaczyńskiej-Pieczeniak stopień naukowy dr hab., którego podstawę, jako zasadnicze osiągnięcie naukowe, stanowiła monografia „Pozycja prawna współnika spółki jawnej”. Obie te rozprawy, jako znaczące pozycje z zakresu prawa spółek, opublikowane zostały w renomowanych wydawnictwach Zakamycze i Wolters Kluwer. Dr hab. Katarzyna Kopaczyńska-Pieczeniak od 2015 r. zatrudniona jest na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Katedrze Prawa Gospodarczego i Handlowego UMCS, a od 2018 r. nią kieruje.

II. Osiągnięcia naukowe dr hab. Katarzyny Kopaczyńskiej-Pieczeniak po uzyskaniu stopnia naukowego dr hab.

1. Na dorobek naukowy dr hab. Katarzyny Kopaczyńskiej-Pieczeniak w postaci opublikowanych oryginalnych i twórczych opracowań, uzyskany po habilitacji, składa się 41 pozycji, w tym 10 artykułów zamieszczonych albo w poważnych polskich czasopismach prawniczych takich jak: Przegląd Prawa Handlowego, Monitor Prawa Handlowego, Studia Iuridica Lublinensia, Annales UMCS albo w wieloautorskich monografiach, w tym m.in. w 4 księgach pamiątkowych. Pozostałe zaś 31 pozycji to rozdziały w opracowaniach zbiorowych o charakterze przekrojowym bądź komentarzowym mających – z jednej strony – walor publikacji *par excellence* naukowych, z drugiej zaś – adresowanych do szerokiego grona

prawników – praktyków korzystających z opracowań doktrynalnych. Takimi są w szczególności, redagowane przez A. Kidybę, „Umowy w obrocie gospodarczym. Wzory. Komentarze. Orzecznictwo” 2015 i 2018, w którym przygotowała 7 rozdziałów (blisko 130 s.), „Kodeksowe umowy handlowe” 2014 i 2018, gdzie jest autorem rozdziału o umowie leasingu (ponad 80 s.), „Kodeks spółek handlowych. Komentarz” t. I 2017, t. II 2018, t. IV 2018, którego pokaźna część (blisko 800 s.!) jest Jej autorstwa, a także opracowanie pod red. U. Promińskiej „Wkłady niepieniężne do spółek handlowych” 2017, w którym napisanych przez Nią jest 10 rozdziałów lub podrozdziałów (w sumie blisko 100 s.). To niezwykle syntetyczne przytoczenie podstawowych nowych pozycji, w których jest pierwszoplanowym Autorem (a należy mieć na uwadze także fakt, że w ostatnich latach ukazywały się kolejne, uaktualnione wydania kilku wcześniejszych fundamentalnych opracowań pod red. A. Kidyby, w tym Komentarza do Kc – t. III, w którym jest autorką blisko 350 s., monografii wieloautorskich: „Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, gdzie przygotowała ponad 100 s., czy „Pozakodeksowych umów handlowych” z ponad 260 s. Jej autorstwa, co w sumie daje kolejnych 27 pozycji), wskazuje na niesłychanie intensywny i twórczy rozwój naukowy dr hab. K. Kopaczyńskiej-Pieczniak, która tym samym wpisuje się do grona autorów kształtujących, a wręcz decydujących obecnie o zasadniczych nurtach zainteresowań polskiej doktryny prawa handlowego. A swoistym zwieńczeniem Jej dotychczasowych osiągnięć naukowych jest przygotowanie monografii opublikowanej przez Wolters Kluwer w r. 2019 zatytułowanej „Korporacja. Elementy konstrukcji prawnej”.

Nie ulega wątpliwości, że spełnione zostało, z „formalno-ilościowego” punktu widzenia, ustawowe kryterium znacznego przekroczenia wymagań stawianych w postępowaniu o profesurę w stosunku do postępowania habilitacyjnego. Dorobek ten, liczony objętością tekstu autorskiego, jest rzeczywiście imponujący, ale o wysokiej jego ocenie nie może decydować li tylko liczba publikacji i stron w poszczególnych dziełach, ranga wydawnictw i czasopism, w których są zamieszczane, znaczący udział w opracowywaniu najpoważniejszych, ale i najtrudniejszych postaci opracowań prawniczych, czyli komentarzy i opracowań zbliżonych do systemu danej gałęzi prawa. Tym, co decyduje w sposób zasadniczy o spełnieniu ustawowego wymogu jest jakość czy merytoryczna wartość dokonań naukowych prezentowanych przez kandydata do tytułu profesora. A co do tej kwestii nie ulega wątpliwości, że w chwili obecnej dr hab. Katarzyna Kopaczyńska-Pieczniak należy już do grona najwybitniejszych specjalistów polskiego prawa handlowego, w tym, w szczególności, prawa spółek i prawa umów handlowych. O tej pozycji zdecydowały, przede

wszystkim, obie monografie z zakresu prawa spółek, które, prezentując najwyższy poziom wywodu juretycznego, zajmują się kluczowymi dla tej gałęzi prawa handlowego kwestiami – statusem wspólnika spółki jawnej i samą konstrukcją a wręcz istotą korporacji, pojęcia uniwersalnego, ale także fundamentalnego dla problematyki spółek (o czym dalej), a także (obok monografii) ogromna część Komentarza do Ksh, oraz znaczące fragmenty opracowań podejmujących zagadnienia prawa kontraktów. Wszystkie te publikacje stanowią istotny wkład w rozwój doktryny prawa handlowego i są wielokrotnie cytowane w publikacjach doktrynalnych, a także powołuje się je w orzeczeniach sądowych.

2. Na szczególną uwagę i specjalne potraktowanie zasługuje ostatnio wydana monografia o konstrukcji prawnej korporacji. Już sam tytuł jest zaskakujący – przecież termin „korporacja”, także często używany w języku potocznym, a także w badaniach socjologicznych czy ekonomicznych, nie jest terminem normatywnym w prawie handlowym, nie jest znany tekstom prawnym, w zasadzie nie występuje w publikacjach naukowych jako pojęcie obejmujące swoim znaczeniem całe spektrum różnego rodzaju struktur prawnych, a nie ulega przecież wątpliwości, że wart jest opracowania dogmatyczno-prawnego. Czym zatem jest korporacja we współczesnym prawie handlowym? Jakimi charakterystycznymi cechami się odznacza? Jaki jest jej zakres znaczeniowy? Na te i inne zasadnicze pytania odpowiada powyższa monografia stając się pierwszym opracowaniem tworzącym spójną koncepcję tego najbardziej uniwersalnego i ogólnego pojęcia z zakresu problematyki podmiotów prawa prywatnego, a zwłaszcza handlowego. Obecnie, po trzydziestu latach od powrotu do fundamentalnego rozróżnienia prawa prywatnego i publicznego oraz, w konsekwencji, wyróżnienia kategorii osób prawa publicznego i prywatnego, kiedy poszczególnym ich rodzajom poświęcono znaczącą liczbę publikacji, tak monograficznych, jak i komentarzowych czy systemowych, nadszedł czas na ujęcie syntetyczne, pozwalające zobaczyć wspólne cechy wszystkich tych konstrukcji prawnych, które należą do rodziny pojęć prawa prywatnego. Jest ono możliwe tylko wtedy, gdy zostanie znalezione odpowiednie, do tej pory nie zastosowane w innym kontekście, pojęcie, w dodatku posiadające swój historyczny, pasujący do zamierzonego celu, rodowód. Takim określeniem, wywodzącym się jeszcze z prawa rzymskiego, a do tej pory niewykorzystywanym w języku prawniczym (poza jedną monografią W. Chrzanowskiego sprzed 20 ponad lat), jest właśnie „korporacja”. Autorka bardzo trafnie uchwyciła istotę tego pojęcia wskazując na wspólnotowy charakter działań podmiotów, tak osób fizycznych, jak i różnych postaciowo jednostek organizacyjnych, pragnących razem zrealizować określony cel i powołujących dla

jego realizacji odrębny podmiot prawa. Co ważne, dostrzega dwoistość natury tego określenia, co przejawia się w odróżnieniu korporacji prawa publicznego, tworzonych w drodze aktów władczych (normatywnych – ustaw czy rozporządzeń albo indywidualnych – zarządzeń) upoważnionych organów państwa, czego przykładem są samorzady zawodowe, od korporacji prawa prywatnego, powstających dobrowolnie wskutek zgodnej woli podmiotów połączonych chęcią współdziałania w osiągnięciu zamierzonego celu. I tym ostatnim poświęcona jest ta monografia. Obejmują one bardzo szeroki krąg struktur organizacyjnych, wewnątrznie zróżnicowany ze względu na różne kryteria (posiadających osobowość prawną i pozbawionych tego przymiotu, zarobkowe i niezarobkowe, o więzi korporacyjnej polegającej na partycypacji udziałowej w wyodrębnionym funduszu/kapitale i tego nie wymagającej), w ramach którego najważniejszą kategorię stanowią przedsiębiorcy działający w ustawowo przewidzianych formach, w tym w najbardziej rozpowszechnionej formie, czyli spółki prawa handlowego. Jednak obok nich K. Kopaczyńska-Pieczniak do korporacji prywatnoprawnych zalicza też stowarzyszenia, związki zawodowe, organizacje pracodawców, izby gospodarcze, a także partie polityczne.

Godne pełnej aprobaty, obok samego pomysłu wykreowania nowoczesnego pojęcia korporacji, a zarazem kolejny dowód dojrzałości naukowej Autorki, oryginalności Jej myśli, jest zaproponowanie płaszczyzn analizy tego pojęcia, pozwalających uchwycić wspólne jego cechy i znamiona, przy równoczesnym zaakcentowaniu istniejących między poszczególnymi elementami składowymi różnic. Po pierwsze – natura więzi wewnątrz korporacyjnej przewidująca istnienie stosunku członkostwa (przynależności określonej osoby do korporacji) jako absolutnego warunku traktowania danego podmiotu jako korporacji, co odróżnia ją od konstrukcji o charakterze zakładowym. Drugą sferą decydującą o uznaniu za korporację są jej zasady organizacji i działania. Są one zawsze sformalizowane, zależne przede wszystkim od posiadania przymiotu osobowości prawnej, a najistotniejsze znaczenie posiadają reguły dotyczące sprawowania wewnętrznej (przez samych członków i powołane przez nich gremia) i zewnętrznej (przez sądy i organy administracji) kontroli lub nadzoru. Równie konstytutywną jest płaszczyzna i kategoria majątku korporacji, będącego niezbędnym instrumentem umożliwiającym realizację jej zasadniczego celu. Jako czwarty, a zarazem ostatni element decydujący o wspólnocie pojęciowej korporacji, uznaje Autorka kwestię zasad odpowiedzialności – po pierwsze – cywilnoprawnej za zobowiązania korporacji i wobec niej i – po drugie – organizacyjnej występującej w stosunkach wewnętrznych.

Wedle tych zasadniczych zagadnień skonstruowana została struktura monografii. W poszczególnych rozdziałach zaprezentowane zostały wszystkie kwestie ważne z punktu widzenia budowy spójnego, choć zróżnicowanego w szczegółach, pojęcia „korporacja”. Godna podkreślenia jest logika i przejrzystość zaproponowanego ujęcia prowadząca do przekonującego zbudowania całej konstrukcji tego określenia. Autorka w sposób pogłębiony, wszechstronny i przy użyciu bogatego instrumentarium badawczego nakreśliła złożoność konstrukcyjną pojęcia „korporacja prywatnoprawna”, jej wewnętrzne zróżnicowanie przy czym największe odmienności są widoczne najwyraźniej w odniesieniu do tych korporacji, które tworzone są w celu realizacji innych zamierzeń niż zarobkowe bez prawa do prowadzenia działalności gospodarczej (jak partie polityczne) lub z posiadaniem takiego prawa, ale tylko jako możliwości akcesoryjnego jej wykonywania z obowiązkiem przekazywania uzyskanego zysku na cele statutowe (stowarzyszenia, organizacje pracodawców, związki zawodowe).

Charakterystyczną cechą publikacji Autorki jest dbałość o precyzję słowa, świetny styl, pozwalający bez problemu podążać za głównym tokiem wywodu, co znakomicie uwidoczniło się w omawianej monografii. W jej ogólnej ocenie należy także podnieść kwestię doboru źródeł bibliograficznych, które zostały w niej uwzględnione. Z tego punktu widzenia wysiłek Autorki zasługuje na szczególnie wysoką ocenę. Zgromadziła i wykorzystwała imponującą liczbę blisko 700 (!) pozycji literatury i nie sposób wskazać takiej, której zabrakło w jej wykazie.

W konsekwencji stwierdzam, że omówiona wyżej monografia stanowi opracowanie w pełni dojrzałe, „nasączone” mnóstwem wnikliwych konstatacji i przekonujących wniosków, zawierające wiele teoretycznych wywodów najwyższej próby, którego tezy zostały dogłębnie uzasadnione. Już tych kilka określeń przesądza, że jest to pierwsze w literaturze polskiej tak pogłębione teoretycznie opracowanie jurydycznego pojęcia korporacji.

3. Wśród dalszych poważnych dokonań naukowych K. Kopaczyńskiej-Pieczniak po uzyskaniu stopnia dr hab. na zaakcentowanie w zakresie prawa spółek zasługuje dzieło w postaci ponad 750 stron (co stanowi ok. 25% w t. I i ponad 50% w t. II całej objętości każdego z nich!) w nowym Dużym komentarzu do Ksh pod red. A. Kidyby (Wolters 2017). Ten przymiotnik jest użyty celowo, bowiem nie jest łatwo stworzyć wielotomowe, odróżniające się od już istniejących, opracowanie komentarzowe, czyli konstrukcyjnie przesądzone strukturą omawianego tekstu normatywnego (co eliminuje twórcze podejście do samego układu i sekwencji prezentowanych rozważań), w sytuacji, gdy na rynku funkcjonuje

od kilkunastu lat przynajmniej pięć poważnych i cenionych tak w doktrynie, jak i w wymiarze sprawiedliwości komentarzy, do Ksh napisanych przez wybitnych ekspertów (także samych członków komisji kodyfikacyjnej) prawa handlowego. A ten komentarz stanowi oryginalne ujęcie wielu kwestii i często zawiera odmienne od prezentowanych w innych komentarzach stanowiska. Od razu zatem zajął pośród nich swoją własną niepodważalną pozycję. I właśnie znaczna w tym zasługa K. Kopaczyńskiej-Pieczniak, której wywody, w szczególności, dotyczące spółki jawnej, a komentujące jej przepisy ogólne (konstrukcję, podmiotowość, powstawanie), stosunek do osób trzecich, w tym charakter i zasady ponoszenia przez wspólników odpowiedzialności za zobowiązania spółki, i stosunki wewnętrzne (na ponad 260 s.) oraz odnoszące się do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, omawiające jej powstanie, prawa i obowiązki wspólników, organy – zarząd, radę nadzorczą i inne postaci nadzoru, zgromadzenie wspólników, zmianę umowy i wyłączenie wspólnika (łącznie ponad 500 s.), czyli rozważania w istocie swej będące dwoma monograficznymi kompendiami wiedzy o tych typach spółek, zawierają ogromną ilość własnych, dobrze uargumentowanych, odwołujących się tak do uzasadnienia konstrukcyjno-teoretycznego, jak i pragmatyczno-praktycznego, przekonujących wniosków i spostrzeżeń, pozwalających Autorce pokazać pełnię swych analitycznych umiejętności.

Do równie ważnych, przy opisie sylwetki naukowej dr hab. K. Kopaczyńskiej-Pieczniak i Jej pozycji w polskiej nauce prawa handlowego, publikacji z zakresu prawa spółek należy wieloautorska monografia „Wkłady niepieniężne do spółek handlowych”. To w niej w 10 rozdziałach i podrozdziałach (co stanowi 40% całej objętości) przedstawiła Autorka w zasadzie całą swoistą część ogólną analizowanej problematyki (w tym istotę, charakter prawny i treść, w tym *essentialia negotii*, umowy spółki handlowej z jej dyferencjacją na spółki osobowe i kapitałowe, charakter prawny obowiązku wniesienia wkładu, przede wszystkim niepieniężnego, i jego funkcji z punktu widzenia typu spółki, zdolności wkładowej, zdolności aportowej), ale za najbardziej oryginalny i twórczy, bowiem idący wbrew utartym i przyjętym poglądom doktryny, uznaję ostatni fragment dotyczący zagadnienia świadczenia pracy lub usług na rzecz spółki w kontekście wniesienia wkładu niepieniężnego. W tym miejscu nie można też pominąć wpisującego się w tę problematykę bardzo ciekawego, o dużym znaczeniu praktycznym, artykułu omawiającego przeniesienie własności nieruchomości tytułem wkładu na handlową spółkę osobową (MPH 2015/3).

W konkluzji tego fragmentu recenzji stwierdzam wyraźnie, że w chwili obecnej każdy autor podejmujący się analizy jakiegokolwiek zagadnienia z zakresu objętego wyżej wskazanymi

wywodami nie może tego uczynić bez uwzględnienia i ustosunkowania się do poglądów dr hab. K. Kopaczyńskiej-Pieczniak.

4. Drugim znaczącym zakresem badawczym K. Kopaczyńskiej-Pieczniak jest prawo umów handlowych. Najważniejszym opracowaniem z tego zakresu, wydanym po uzyskaniu stopnia dr hab., są „Umowy w obrocie gospodarczym. Wzory. Komentarze. Orzecznictwo”. To w nim przygotowała 7 rozdziałów prezentujących szczególne kategorie umów handlowych, a to: umowę leasingu, wyspecjalizowane umowy agencyjne – bankową, ubezpieczeniową, turystyczną, morską, a także umowę sponsoringu i o imprezę turystyczną. Tak jak przesądza to sam tytuł, nachylenie tej publikacji jest wyraźne – adresatami są bowiem prawnicy stosujący prawo, dla których, obok rozważań teoretyczno-konstrukcyjnych, najważniejsze są praktyczne aspekty zawierania i wykonywania tych umów, co przejawia się w zaakcentowaniu roli wzorców umownych i orzecznictwa sądowego wraz z odpowiednim komentarzem i wyjaśnieniami. W swoich rozdziałach (każdy z nich liczy po ok.20 s.) Autorka w sposób syntetyczny, ale bardzo precyzyjny, przedstawia najistotniejsze kwestie tych umów ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu faktycznych warunków ich funkcjonowania. Jednocześnie jednej z tych umów – leasingowi poświęciła dużo więcej uwagi przedstawiając w swoistym zarysie systemowym „Kodeksowe umowy handlowe” (86 s.) spójną, dobrze osadzoną w przepisach kodeksowych, przy uwzględnieniu praktyki jej stosowania, koncepcję tego kontraktu, jego charakteru prawnego, praw i obowiązków stron, odpowiedzialności z tytułu niewykonania lub nienależytego jego wykonania, a także dotychczas nieomówioną w literaturze sytuację, kiedy umowa leasingu wypełnia przesłanki uznania jej za kredyt konsumencki. Uzupełnia ten przegląd „pohabilitacyjnych” publikacji o leasingu artykuł „Roszczenie o naprawienie szkody z tytułu wad przedmiotu leasingu” rozstrzygający w sposób przekonujący, przy użyciu trafnej argumentacji, jakże ważką kwestię adresata roszczeń korzystającego z tytułu naprawienia szkody spowodowanych wadami leasingowanego przedmiotu – kiedy nim będzie zbywca, a kiedy finansujący (PPH 2016/10). Tym samym K. Kopaczyńska-Pieczniak należy do grona najlepszych specjalistów z zakresu tego, obecnie tak rozpowszechnionego w praktyce gospodarczej, kontraktu.

5. Trzecim terenem badawczym K. Kopaczyńskiej-Pieczniak jest część ogólna prawa handlowego, w ramach której kilka zagadnień stało się przedmiotem Jej dociekań naukowych. Po pierwsze – zasady tej gałęzi prawa i klauzule generalne dla niej charakterystyczne, którym poświęciła 4 artykuły. W pierwszym z nich „Zasady prawa handlowego jako element jego części ogólnej” (w pracy zbiorowej pod red. J. Frąckowiaka „Ksh po 15 latach

obowiązania” 2018) przedstawiła katalog tych zasad, a na podkreślenie zasługuje nie tyle samo ich sformułowanie, bo są one obecne od dawna w fundamentalnych aktach normatywnych czy doktrynie, ale umiejętne, syntetyczne, w pełni odpowiadające aktualnej rzeczywistości gospodarczej, ich przedstawienie i uzasadnienie potraktowania jako konstytutywnych reguł wyrażających naczelną dla tej gałęzi prawa wartość. Rozwinięciem jednej z tych zasad jest też drugi artykuł „Zasada uczciwości kupieckiej jako zasada prawa handlowego” (Studia Iuridica Lublinensia 2016) rozumiana jako obowiązek respektowania dobrych obyczajów w obrocie gospodarczym, przy czym jej dość szeroki zakres wyznaczony jest przez klauzulę generalną, co oznacza – jak trafnie to ujmuje Autorka – kształtowanie tego zakresu przez wartości pozasystemowe. Z kolei klauzulom dobrych obyczajów i zasad współzycia społecznego poświęciła opracowanie „Dobre obyczaje i zasady współzycia społecznego w prawie spółek handlowych” (Annales UMCS 2016), w którym bardzo celnie zwraca uwagę na specyficzną konkurencję obu klauzul w stosunkach z udziałem spółek, co stanowi konsekwencję posługiwania się przez Ksh pierwszą z nich, zaś przez Kc drugą, przy równoczesnym uwzględnieniu wzajemnej relacji obu kodeksów na zasadzie *lex generalis – lex specialis* (art. 2 Ksh). Dlatego w pełni przekonujące jest finalne stanowisko Autorki, że na gruncie Ksh klauzula dobrych obyczajów jest odpowiednikiem klauzuli zasad współzycia społecznego znanej Kc i innym aktom normatywnym. Wreszcie ostatni z tego cyklu artykuł „Sprzeczność z dobrymi obyczajami jako przesłanka podważania uchwał zgromadzeń korporacyjnych osób prawnych” (Księga pamiątkowa prof. J. Frąckowiaka 2018) pokazuje jak odmiennie ujmuje tę przesłankę Ksh w relacji do spółek kapitałowych (nie uznając jej za samoistną podstawę powództwa o uchylenie uchwały, tym samym wymagając wykazania także innej przesłanki, czyli godzenia w interesy spółki lub pokrzywdzenia wspólnika) w porównaniu z innymi korporacjami (spółdzielniami, towarzystwami ubezpieczeń wzajemnych), dla których właściwe przepisy uznają samą sprzeczność z dobrymi obyczajami za wystarczającą okoliczność uzasadniającą wzruszenie uchwały.

6. Innym polem badawczym K. Kopaczyńskiej-Pieczniak mieszczącym się w problematyce części ogólnej prawa handlowego są zagadnienia pojęcia przedsiębiorcy, w tym zwłaszcza przedsiębiorcy jednoosobowego – jego przekształcenia, a w razie śmierci – zarządu sukcesyjnego. Na uwagę zasługują zwłaszcza 2 artykuły. Pierwszy to „Przedsiębiorca wg przepisów Kc” (Księga dla uczczenia setnej rocznicy urodzin prof. J. Ignatowicza 2015), trafnie diagnozujący rozdzźwięk między różnymi aktami prawnymi co do definicji przedsiębiorcy i wskazujący na potrzebę dokonania odpowiednich zmian ustawodawczych.

Dlatego aż prosiłoby się, by Autorka dokonała obecnie oceny – na ile nowe rozwiązania normatywne wprowadzone w zeszłym roku w związku z uchwaleniem tzw. Konstytucji dla biznesu prowadzą do wyeliminowania sprzeczności, a tym samym uspoźnienia regulacji prawnej w tym zakresie. Drugi artykuł „Status prawny zarządcy sukcesyjnego” (PPH 2018/12) stanowi jedną z pierwszych publikacji omawiających zupełnie nową instytucję prawną, wprowadzoną do naszego porządku prawnego w ubiegłym roku, nazwaną zarządem sukcesyjnym, wykonywanym jednoosobowo, a powoływanym do prowadzenia przedsiębiorstwa w spadku. Autorka dokonuje podstawowych przyporządkowań do przyjętej w prawie prywatnym siatki pojęciowej trafnie stwierdzając, że mechanizm działania zarządcy sukcesyjnego opiera się na konstrukcji zastępstwa pośredniego, choć skutki prawne wykonywanych czynności występują bezpośrednio w sferze prawnej właścicieli przedsiębiorstwa w spadku. A to oznacza równoczesne występowanie cech zastępcy bezpośredniego (przedstawiciela), co prowadzi ją do wniosku o podobieństwie jego statusu prawnego do pozycji prawnej syndyka, wykonawcy testamentu, kuratora spadku, czy zarządcy nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym.

III. Osiągnięcia w opiece naukowej

Zgodnie z art.26 ust.1 kandydat do tytułu profesora winien uczestniczyć co najmniej raz w charakterze promotora w przewodzie doktorskim zakończonym nadaniem stopnia. Wymóg ten dr hab. K. Kopaczyńska-Pieczniak zrealizowała w pełni, bowiem w zeszłym roku pod Jej kierunkiem dr Joanna Wiak obroniła rozprawę doktorską „Status prawny finansującego jako strony umowy leasingu według Kc”. Obecnie otwarty jest następny przewód doktorski pod Jej opieką. Kolejnym wymogiem w ramach tego punktu jest uczestniczenie co najmniej dwa razy w charakterze recenzenta w przewodzie doktorskim lub w przewodzie habilitacyjnym. Został on wykonany przez dr hab. K. Kopaczyńską-Pieczniak w sposób przekraczający znacznie owe minimum, bowiem była Ona recenzentem w trzech przewodach habilitacyjnych (M. Litwińska-Werner UW, D. Opalska UW, G. Kozieł UMCS) oraz w sześciu zakończonych przewodach doktorskich (W. Błaszczyk UMCS, E. Maleszyk UMCS, R. Tanajewska UwB, O. Sachanbińska UJ, R. Potok UJ, A. Kozyra UJ), a w chwili obecnej jest recenzentem w jednym otwartym przewodzie doktorskim (UKSW).

IV. Aktywność naukowa – staże naukowe i udział w konferencjach naukowych

Dr hab. K. Kopaczyńska-Pieczniak po uzyskaniu stopnia dr hab. przebywała w r.2018 na stażu krajowym na Wydziale Prawa i Administracji UKSW, natomiast także w zeszłym roku

odbywała staż na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Hanowerze pod opieką prof. B. Oppermanna.

W okresie ostatnich sześciu lat (czyli po uzyskaniu stopnia dr hab.) K. Kopaczyńska-Pieczniak brała udział w ponad 20 konferencjach naukowych, przy czym na kilku z nich wygłosiła referaty, prowadziła sesje lub moderowała panele dyskusyjne.

V. Uczestnictwo w zespołach badawczych i kierowanie nimi

W latach 2014-2017 dr hab. K. Kopaczyńska-Pieczniak w ramach projektu badawczego „Wkłady niepieniężne do spółek handlowych” finansowanego przez NCN w ramach konkursu OPUS 6, a realizowanego przez konsorcjum Uniwersytetów: Łódzkiego i Marii Curie Skłodowskiej, pełniła funkcję głównego wykonawcy, co oznaczało kierowanie realizacją tego projektu ze strony UMCS, jako że liderem konsorcjum był UŁ, a kierownikiem całego projektu prof. U. Promińska. Rezultatem tego przedsięwzięcia była publikacja o tym samym tytule, w której K. Kopaczyńska-Pieczniak przygotowała 10 rozdziałów (o czym była wyżej mowa).

VI. Działalność popularyzatorska i ekspercka

W działalności popularyzatorskiej dr hab. K. Kopaczyńskiej-Pieczniak na zaakcentowanie zasługuje prowadzenie przez nią przez wiele lat (2005-2015) zajęć z prawa handlowego na studiach podyplomowych z zakresu prawa gospodarczego i handlowego oraz z zakresu zamówień publicznych prowadzonych przez UMCS, a także wykładów z prawa konkurencji na studium podyplomowym „Kształcenie kadry akademickiej do roli wykładowców przedmiotu Ochrona własności intelektualnej”. Uczestniczyła też jako wykładowca w szkoleniach dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa (2003-2009) oraz w szkoleniach organizowanych przez Lubelską Fundację Rozwoju „Recepta na biznes. Podniesienie kompetencji mikroprzedsiębiorstw z sektora służby zdrowia”. Ponadto ważnym polem aktywności w tym zakresie były wykłady dla aplikantów notarialnych prowadzone aż do r.2017.

Na uznanie zasługuje też działalność ekspercka K. Kopaczyńskiej-Pieczniak. Od r. 2011 jest ekspertem Ośrodka Badań Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych, dla którego przygotowała w tym okresie 10 obszernych opinii dotyczących fundamentalnych dla prawa handlowego projektów aktów normatywnych, jak chociażby kontrowersyjnych kilku

projektów zmian Ksh, nowelizacji ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, czy projektu dyrektywy UE w sprawie jednoosobowych spółek z o.o.

VII. Osiągnięcia dydaktyczne

Chociaż w art.26 wśród przesłanek uzasadniających możliwość nadania tytułu profesora nie wspomina się o dorobku w zakresie dydaktyki uniwersyteckiej, trudno w charakterystyce i ocenie sylwetki pracownika naukowo-dydaktycznego pracującego na uniwersytecie nie uwzględnić tego aspektu jego aktywności zawodowej. A w tym zakresie dr hab. K. Kopaczyńska-Pieczniak posiada niekwestionowane osiągnięcia. Jest uznanym wykładowcą prowadzącym od wielu lat kursowe wykłady tak na studiach stacjonarnych, jak i zaocznych, z kilku przedmiotów z prawa prywatnego. Przede wszystkim na prawie i kierunkach: prawno-biznesowym i prawno-menedżerskim wyklada prawo handlowe, a także prawo reklamy, pośrednictwo handlowe, prawo konkurencji, umowy handlowe, zaś na studiach administracyjnych prawo reklamy. Kieruje też seminariami magisterskimi i dyplomowymi na wszystkich wskazanych wyżej kierunkach, a także na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, studiów stacjonarnych oraz zaocznych, i, w okresie po uzyskaniu stopnia dr hab., wypromowała blisko 180 magistrów i 50 licencjatów. Jest współautorką (razem z A. Kidybą i P. Bryłowskim) wznawianego, cieszącego się uznaniem tak studentów, jak i zalecanego przez pracowników naukowych, nie tylko z ośrodka lubelskiego, podręcznika „Prawo spółek handlowych”, wydanego przez wydawnictwo Wolters Kluwer.

W działalności dydaktycznej warto podkreślić też udział K. Kopaczyńskiej-Pieczniak w opracowywaniu programu kształcenia na kierunkach studiów: prawno-biznesowym i prawno-menedżerskim I stopnia, a także w przygotowaniu wniosków o ich uruchomienie, co stało się, odpowiednio, w 2014 r. i 2015 r.

VIII. Działalność organizatorska

Dr hab. K. Kopaczyńska-Pieczniak przez cały okres pracy w Uniwersytecie pełniła liczne funkcje w organach wydziałowych. Przez wiele lat była członkiem komisji dydaktycznej, komisji ds. oceny parametrycznej wydziału, komisji ds. jakości kształcenia, a także pełnomocnikiem dziekana ds. zamówień publicznych. Od 2013 r. kieruje Instytutem Prawa Cywilnego jako jego dyrektor, a od 2018 r. jest też kierownikiem Katedry Prawa Gospodarczego i Handlowego. W dowód uznania Rektor UMCS trzykrotnie nagradzał dr hab. K. Kopaczyńską-Pieczniak przyznając jej indywidualne nagrody za wyróżniającą się pracę na rzecz uczelni (w latach 2004, 2014, 2015).

IX. Konkluzje

Przedstawiona wyżej charakterystyka twórczości naukowej dr hab. K. Kopaczyńskiej-Pieczniak i pozostałych aspektów Jej działalności jako samodzielnego pracownika naukowo – dydaktycznego dowodzi, że K. Kopaczyńska-Pieczniak od uzyskania stopnia naukowego dr hab. w sposób istotny powiększyła swój dorobek naukowy, przy czym przekracza on znacznie wymagania stawiane w postępowaniu habilitacyjnym, a monografia „Korporacja” stanowi wręcz wybitne osiągnięcie naukowe, skutecznie kieruje zespołami badawczymi, a na szczególne podkreślenie zasługuje spełnienie przesłanki dokonań w zakresie opieki naukowej, przejawiające się w opracowaniu recenzji w trzech przewodach habilitacyjnych oraz w siedmiu przewodach doktorskich.

W podsumowaniu stwierdzam, że w całej rozciągłości zostały zrealizowane ustawowe przesłanki, przewidziane w art.26 ust.1 ustawy *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* z 2003 r., do nadania dr hab. Katarzynie Kopaczyńskiej-Pieczniak tytułu profesora nauk prawnych i w pełni popieram Jej wniosek o nadanie tego tytułu.

KR. 15.07.2018

